

KORRALDUS

Tallinn

..... 06.2018 nr 1-3/18/.....

Mittetulundusühingule Tärkma Sadama Selts vee erikasutusloa andmine ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

I. ASJAOLUD

Mittetulundusühing Tärkma Sadama Selts (äriregistrikood 80339729, edaspidi *taotleja*) esitas 06.04.2018 kirjaga Keskkonnaametile vee erikasutusloa taotluse, mis saabus ja registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 06.04.2018 nr 14-6/18/5204 all. Kuna esitatud vee erikasutusloa taotlus ei vastanud veeseaduse ja keskkonnaministri 26.03.2002 määruse nr 18 "Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid" (edaspidi *määrus nr 18*) nõuetele ning sellele ei olnud lisatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6¹ lg-s 1 nimetatud teave, määras Keskkonnaamet tähtaja puuduste kõrvaldamiseks ja täpsustavate andmete esitamiseks ning teavitas sellest taotlejat 11.04.2018 kirjaga nr 14-6/18/5204-2. Nõuetele vastav vee erikasutusloa taotlus (edaspidi *taotlus*) esitati Keskkonnaametile määratud tähtjaks ning registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 18.04.2018 nr 14-6/18/5204-3 all. Keskkonnaamet võttis taotluse menetlusse 20.04.2018 kirjaga nr 14-6/18/5204-4.

Vee erikasutusluba taotletakse Tärkma sadama (edaspidi *sadam*) süvendamiseks 600 meetri ulatuses maalt mere suunas, mahus kuni 5000 m³. Süvendamiseks kasutatakse kas lintekskavaatorit või ujuvsüvendajat Watrmaster. Süvendatud pinnas paigutatakse vanale settevallile faarvaatri paiknemise pikisuunas.

Sadam asub Soela väinas, Hiiumaa lõunarannikul, Tärkma külas. Ehitisregistri andmetel on tegemist väikesadamaga, mis asub Kastani kinnistul (katastritunnus 17501:004:0510). Vee erikasutuse piirkonna koordinaadid on järgmised:

B: 58° 41' 36,56" L: 22° 36' 35,34";

B: 58° 41' 36,41" L: 22° 36' 34,7"

B: 58° 41' 33,42" L: 22° 36' 40,01";

B: 58° 41' 33,13" L: 22° 36' 38,22"

B: 58° 41' 20,00" L: 22° 36' 44,95";

B: 58° 41' 21,09" L: 22° 36' 47,42"

B: 58° 41' 20,32" L: 22° 36' 46,29"

Veeseaduse § 8 lg 2 p 6 kohaselt on vee erikasutusluba vajalik, kui toimub veekogu, mille veepeegli pindala on üks hektar või suurem, süvendamine või sellise veekogu põhja pinnase paigaldamine ja p 7 kohaselt, kui uputatakse või heidetakse tahkeid aineid veekogusse. Veeseaduse § 9 lg-st 5 tulenevalt annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Keskkonnaamet hindas vastavalt määrusele nr 18 taotluses esitatud andmeid ning kas koos taotlusega oli esitatud

kogu KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teave. Esitatud taotlus ja KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teave vastasid nõuetele ning olid menetlemiseks piisavad.

1.1 Taotluse avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 9¹ lg 1 kohaselt avaldab vee erikasutusloa andja vee erikasutusloa taotluse saamisest alates 21 päeva jooksul pärast vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmist sellekohase teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade vee erikasutusloa taotlemise kohta avalikustati peale nõuetele vastava taotluse esitamist 20.04.2018, st. tähtaegselt. Ettepanekuid ja vastuväiteid vee erikasutusloa taotluse avalikustamise käigus ei esitatud.

II. KAALUTLUSED

Vastavalt HMS § 56 lg-le 3 tuleb kaalutlusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud. Keskkonnaamet teeb vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, eelhinnangust keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kohta ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

2.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa (siinkohal vee erikasutusloa) taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta käesoleva seaduse § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lg 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast § 6¹ lg 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, vastavalt veeseaduse § 9 lg-le 5 annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lg 2 p 11, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 244*). Määruse nr 244 § 11 p 7 kohaselt tuleb KMH algatamise vajalikkuse eelhinnang anda sellise tegevuse korral, kus toimub veekogu süvendamine või veekogusse tahkete ainete kaadamine alates mahust 100 kuupmeetrit, välja arvatud KeHJS § 6 lg 1 p-des 17 ja 17¹ nimetatud juhtudel. Tulenevalt eelnevast ning KeHJS § 6¹ lg 3 annab otsustaja käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu taotleja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust.

KeHJS § 6¹ lg 5 kohaselt kehtestatakse käesoleva seaduse § 6 lg-tes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi *määrus nr 31*). Vastavalt määruse nr 31 § 5 lg 1 peab eelhinnang sisaldama käesoleva määruse §-de 2–4 alusel antud järeldust kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise vajalikkuse kohta koos põhjenduste kokkuvõttega. KeHJS § 11 lg 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või

algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lg-te 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhindang (vt lisa 1).

Lähtudes eelhindangu tulemustest puudub Keskkonnaameti kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- 1) kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku ala;
- 2) eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule, linnustikule ja kalastikule, kui vee erikasutusega seotud töid ei tehta kalade kudeajal ja lindude pesitsusajal 15. aprillist – 15. juulini;
- 3) eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- 4) eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- 5) seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.

Arvestades keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 § 5 lg 2, märgib Keskkonnaamet, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ on kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks vajalikud järgmised meetmed:

- 1) süvendustööde tegemine on keelatud lindude pesitsusperioodil ja kalade kudeajal 15. aprillist kuni 15. juulini.
- 2) Soovitavalt tuleks vältida süvendustööde teostamist ka lindude sügisrände tippajal 15. septembrist kuni 1. novembrini.

2.2 Kaalutlused vee erikasutusloa andmisel

Süvendataval alal meres on osaliselt inventeeritud nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüp liivased ja mudased pagurannad (1140). Nimetatud elupaigatüüp ei ole Vabariigi Valitsuse 18. mai 2007. a määruses nr 157 nimetatud Väinamere hoiuala Hiiu maakonnas oleva osa kaitse-eesmärgina, kuid on Väinamere loodusala kaitse-eesmärgiks. Kuna sadamas on süvendustöid teostatud regulaarselt pika aja jooksul (sadam on kasutuses olnud mitukümmend aastat), siis ei kahjusta tegevuse samas mahus jätkumine oluliselt elupaigatüüpi liivased ja mudased pagurannad. Süvendatav materjal paigutatakse olemasolevatele vallidele kanali servades. Olemasolevad vallid on elupaigatüübist liivased ja mudased pagurannad osaliselt välja arvatud.

Sadam piirneb vahetult suuremate rannaniidu massiividega, kus peatub ja pesitseb arvukalt linde, sh I kaitsekategooriasse kuuluv niidurüdi. Sadamaga piirnev mereala on keskkonnaregistrisse kantud II kaitsekategooriasse kuuluva väikeluige toitumisalana. Eeltoodust tulenevalt ei ole lubatud süvendustööde teostamine lindude pesitsusperioodil 15. aprillist kuni 15. juulini. Täiendavalt soovitab Keskkonnaamet vältida süvendustööde teostamist ka lindude sügisrände tippajal 15. septembrist kuni 1. novembrini.

Taotlusest nähtub, et süvendustööd toimuvad vahetult olemasoleva sadama faarvaatris mahus kuni 5000 m³. Eemaldatava pinnase näol on tegemist muda, savi ja liivaga ning seega on süvendamisele kuuluv pinnas suhteliselt kergesti eemaldatav. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole nimetatud piirkonnas ja selle läheduses toimunud märkimisväärsed reostusi, mistõttu võib järeldada, et süvendatava pinnase saastetunnused pole olulised või puuduvad. See omakorda ei

sea erinõudeid süvendatud pinnase käitlemiseks. Planeeritavate tööde läheduses puudub ka avalik supelrand, mille puhul vee kvaliteedi mõjutamine võiks olla oluline selle kasutajatele.

Tulenevalt pinnase omadustest (muda, savi ja liiv) tekib piirkonnas süvendamise käigus paratamatult suuremas koguses heljumit. Sadama piirkond on oluline kudeala räimele, ahvenale, tuulehaugile ja teistele rannikumere liikidele. Tavaliselt algab töenduslikult oluliste liikide kudeperiood Väinameres aprilli keskpaigas ning kestab juuni teise pooleni. Lähtuvalt asjaolust, et süvendusmaht ei ole väga suur ehk kuni 5000 m³ viie aasta jooksul, siis eraldi mõjusid kalastiku poolt hindama ei pea. Piisab kudeaegsest süvendustööde keelust ajavahemikul 15.aprillist-30.juunini.

Sadama süvendamise ja pinnase teisaldamisega seoses on ette näha põhjaloomastiku lokaalne häirimine, kuid seda mõju ei saa pidada oluliseks. Heljumi mõju avaldub eeskätt valguskliima halvenemises ja troofsustaseme tõusus. Ülespaisatav põhjasete püsib mõnda aega veesambas ning võib hoovuste ja lainetusega kanduda sadamast pisut kaugemale, mistõttu võib mõju põhjaloomastikule esineda ka veidi kaugemal. Kuna süvendatava pinnase osakaal on Soela väina mastaape arvestades pigem tühine, siis on muutused ajutised.

Arvestades vee erikasutusega seotud tööde mahte võib väita, et veesisesed tööd sadamas ei avalda olulist mõju rannalähedasel alal hüdrodünaamilisele režiimile, mis omakorda võiks põhjustada ümberkaudsete randade olulisi muutusi. Vee erikasutusega seotud tööd on kokkuvõttes lokaalsed, mistõttu puudub vajadus vee erikasutuse aegse ja järgse seire teostamiseks.

Lähiümbruskonnas võimalikku koosmõju avaldavaid planeeringuid teadaolevalt ei ole. Seega ei ole oodata kavandatava tegevusega seonduvat mõjude kumuleerumist ega koosmõjude esinemist, mis tooks kaasa negatiivse keskkonnamõju piirkonna keskkonnataluvust ületaval määral.

2.3 Eelnõu avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 1¹ kohaselt kohaldatakse veeseaduse § 8 lg 2 p 6 ja 7 alusel antava vee erikasutusloa andmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades veeseaduse erisusi. Kooskõlas veeseaduse § 9¹ lg-te 2² ja 3 ning HMS §-dega 48 ja 49 tegi loa andja 22.05.2018 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks taotlejale antava vee erikasutusloa eelnõu ja vee erikasutusloa andmise korralduse ning KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu. Loa andja edastas eelnõud vastavalt HMS § 40 lg-le 1 taotluse esitajale. Vastavalt HMS § 49 lg-le 2 ei või ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks tähtaeg olla lühem, kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates. Veeseaduse § 9¹ lg 2² kohaselt on vee erikasutusloa andmise menetluses korraldatava avaliku väljapaneku kestus vähemalt 14 päeva. Eelnõuga oli võimalik tutvuda kahe nädala jooksul alates teate ilmunisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2.4 Vee erikasutusloa kehtivus

Veeseaduse § 9 lg 1 p-de 1 ja 2 kohaselt tekib vee erikasutusõigus tähtajatu vee erikasutusloa alusel, välja arvatud juhul, kui luba taotletakse tähtajaliselt ja/või vee erikasutus on ühekordne. Taotleja soovib vee erikasutusluba kehtivusega 01.07.2018 – 31.03.2023. Kuna tegemist on pidevalt süvendamist vajava sadamaga, lisaks kehtestatakse vee erikasutusloas piirangud vee

erikasutusega seotud tööde läbi viimisele, mis võib mõjutada tööde tegemise aega, veesisesed tööd merel sõltuvad ka paljuski ilmastikust ja jääoludest, on vee erikasutusloa andmine pea viieks aastaks põhjendatud.

III. OTSUSTUS

Tulenevalt eeltoodust ja Mittetulundusühing Tärkma Sadama Selts (äriregistrikood 80339729) taotlusest; lähtudes veeseaduse § 8 lg 2 p-st 6 ja 7, § 9 lg-st 5, § 9 lg 1 p-st 2; määruse nr 18 §-st 5 ja 8; vastavalt KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 2 p-le 18 ja lg-le 4, § 6¹ lg-tele 3 ja 5, § 9 lg-le 1, § 11 lg-tele 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, § 12 lg 1¹ p-le 1, määruse 244 § 11 p-le 7, määrusele 31 ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" p-dega 2.1.1 ja 3.5.8 **otsustan:**

3.1 Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Mittetulundusühing Tärkma Sadama Selts vee erikasutusloa taotluse menetluse raames. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

3.2 anda Mittetulundusühing Tärkma Sadama Selts (äriregistrikood 80339729) vee erikasutusluba nr L.VV/331215 kehtivusega kuni 01.07.2018 – 31.03.2023 Tärkma sadama faarvaatri süvendamiseks mahus kuni 5000 m³ ja süvendatud pinnase paigutamiseks faarvaatri kõrval asuvatele pinnase vallidele..

3.3 Määrata vee erikasutusloas L.VV/331215 järgmised meetmed ja tingimused:

- 1) süvendustööde tegemine on keelatud lindude pesitsusperioodil ja kalade kudeajal 15. aprillist kuni 15. juulini.
- 2) Soovitavalt tuleks vältida süvendustööde teostamist ka lindude sügisrände tippajal 15. septembrist kuni 1. novembrini.

3.4 Täiendav teave

- 1) Peale süvendustööde lõppemist tuleb Keskkonnaametile esitada aruanne vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- 2) Tööde käigus tekkivatest muudatustest informeerida Keskkonnaametit koheselt.
- 3) Vee erikasutusluba ei anna õigust ehitamiseks ja ehitise kasutamiseks.

3.5 Vaidlustamine

Haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.